

اطلاع‌رسانی کتابداری و خدمات در تایلند

نویسنده: پیرام‌پایی پرم‌اسمیت

مترجم: علیرضا فیضی

کارشناس ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی مرکز تحقیقات حفاظت خاک و بخیزداری

پیشگفتار

بخش خصوصی، سوء مدیریت در امر نرخ مبادله ارز، و بی‌ثباتی سیاسی را برشمرد. در سال ۱۹۹۷، تایلند از صندوق بین‌المللی پول برنامه‌ای نجاتبخش درخواست کرد تا بودجه لازم برای تراز کردن کسری بودجه این کشور را تأمین و ذخایر ارزی آن را تقویت کند. در آن زمان، اصلاحات ساختاری در دو بخش دولتی و خصوصی آغاز شد. گرچه روند بهبود اقتصاد کند پیش‌بینی می‌شود، هم‌اکنون تقریباً نشانه‌های مثبتی، به‌خصوص در امر سرمایه‌گذاری خارجی، مشاهده می‌شود. با تلاشهای مستمری که به منظور غلبه بر این بحران به‌عمل می‌آید، امید می‌رود که بهبود مطلوب در حوزه اقتصاد قبل از پایان سال ۲۰۰۰ مشاهده شود. توسعه اقتصادی-اجتماعی کشور تایلند

تایلند، یکی از کشورهای جنوب شرقی آسیا، با نام قبلی سیام، در سال ۱۹۳۹ به اسم کنونی تغییر نام یافت. در سال ۱۹۹۸ جمعیت این کشور حدود ۶۱/۲ میلیون نفر بود که پیش‌بینی می‌شود تا سال ۱۹۹۹ به ۶۱/۸ میلیون نفر برسد. تقریباً ۱۰ درصد جمعیت این کشور در بانکوک، پایتخت آن زندگی می‌کنند. تایی (thai) زبان ملی تایلند و بیش از ۹۰ درصد مردمی که به این زبان سخن می‌گویند، پیرو دین بودائیند.

تایلند، مانند سایر کشورهای آسیایی، به دلایلی متعدد، اخیراً با بحرانی اقتصادی روبرو شده است که از جمله آنها می‌توان به کسری هنگفت بودجه، بدهی گزاف داخلی، فروافت دارایی

سازمانهای کتابداری: پیش به سوی همکاری بیشتر
انجام خدمات کتابداری و اطلاع‌رسانی در سرتاسر کشور، بیش از همه می‌تواند از طریق همکاری بین انواع مختلف کتابخانه‌ها متحقق شود.

کتابخانه ملی

کتابخانه ملی، در ابتدا به نام کتابخانه ملی واجیرانانا، در سال ۱۹۰۵ توسط یک مقام سلطنتی تأسیس و بعدها، در سال ۱۹۳۲، به کتابخانه ملی تغییر نام داده شد. در سال ۱۹۶۶، ساختمان پنج طبقه فعلی آن در جاده سامسن افتتاح شد تا خدمات سطح بالایی را به عموم مردم ارائه کند. بخشهای این کتابخانه، در میان سایر منابع، مجموعه‌ای از دست‌نوشته‌ها بر روی برگ نخل و کاغذهای دست‌ساز به زبان تایی است. مجموعه چاپی آن بعد از قانون چاپ سال ۱۹۴۱، که به موجب آن ۲ نسخه از تمامی آثار منتشر شده باید به کتابخانه ملی واگذار شود، رو به افزایش نهاده است. مجموعه اختصاصی دیگر، شامل سنگ نبشته‌ها و کتابخانه خصوصی شاهزاده دامرونگ راجانویاب و سایر مشاهیر است. کتابخانه واجیروودهانسون، کتابخانه‌ای که به یاد بود پادشاه رامای ششم ساخته شد، و کتابخانه ناردی پونگ پراپان، و کتابخانه تحقیقاتی علوم اجتماعی نیز جزئی از کتابخانه ملی به‌شمار می‌روند. کتابخانه ملی مؤسسه‌ای دولتی است که تحت نظر اداره هنرهای زیبای وزارت آموزش و پرورش فعالیت می‌کند. وظایف اصلی کتابخانه ملی عبارت است از: تهیه، نگهداری و حفظ میراث فرهنگ ملی در تمام صورتهای مواد خواندنی، سنگ نبشته‌ها، نسخه‌های خطی، مواد چاپی و مضامین دیداری و شنیداری با هدف آموزشی و پژوهشی؛ با حمایت از توسعه منابع انسانی دولتی از طریق فراهم آوردن مواد کتابخانه‌ای روزآمد و کافی؛ تقویت تولید کتاب در تایلند و گردآوری کتاب‌شناسی ملی.

کتابخانه ملی مسئول ارائه خدمات به تمام افراد جامعه است، و یکی از مراکز اطلاع‌رسانی عمده در کشور محسوب می‌شود. گفته می‌شود که کتابخانه ملی و کتابخانه عمومی در یک زمان بوجود آمده‌اند. خدمات کتابخانه ملی نه تنها در بانکوک، بلکه در چند استان و در تمام مناطقی که کتابخانه ملی شعبه دارد (۱۶ شعبه) ارائه می‌شود. در سطح منطقه‌ای، کتابخانه

براساس یک برنامه پنج‌ساله توسعه تنظیم شده است. در حال حاضر، هدف برنامه هشتم توسعه (۱۹۹۷-۲۰۰۱) آمادگی بهتر این کشور برای رسیدن به توسعه پایدار، و تا سال ۲۰۲۰ میلادی تبدیل شدنش به یک کشور کاملاً توسعه یافته است. این برنامه مطابق با مفهوم توسعه تنظیم شده، که براساس آن از سمتگیری به سوی رشد، به طرف توسعه مردم محور چرخش کند. خطوط اصلی توسعه اقتصادی - اجتماعی، حاوی بهبود زیرساخت توسعه به منظور بهبود کیفیت زندگی، بازدهی تولید و توانایی ایجاد محیطی اجتماعی برای توسعه معنوی است. رهنمود آخرین توسعه، نقش کتابخانه‌ها را به عنوان یکی از مهمترین امکاناتی به رسمیت می‌شناسد که قادر است مابین خانواده‌ها و جامعه در قالب فعالیتهای تفریحی مشترک رابطه برقرار کند.

در این برنامه به این موضوع اشاره می‌شود که در خلال این مدت (۱۹۹۷ - ۲۰۰۱)، مردم تایی‌زبان در سطح وسیعی به انواع گوناگون اطلاعات، متناسب با نیازها و علائق هر فردشان، دسترسی پیدا خواهند کرد. آنان می‌توانند مجال دسترسی به اطلاعات را نیز از سرتاسر جهان، با استفاده از شبکه‌های کامپیوتری و رسانه‌های الکترونیکی بیابند.

کتابخانه، به مثابه فراهم‌کننده اصلی اطلاعات، در سازماندهی و تسهیل دسترسی به اطلاعات، در هر شکل موجود، نقش مهمی ایفا می‌کند و تمام سازمانهای کتابداری موظف شده‌اند که این اهداف را تحقق بخشند.

هدف برنامه هشتم توسعه تایلند،

آمادگی برای رسیدن به توسعه

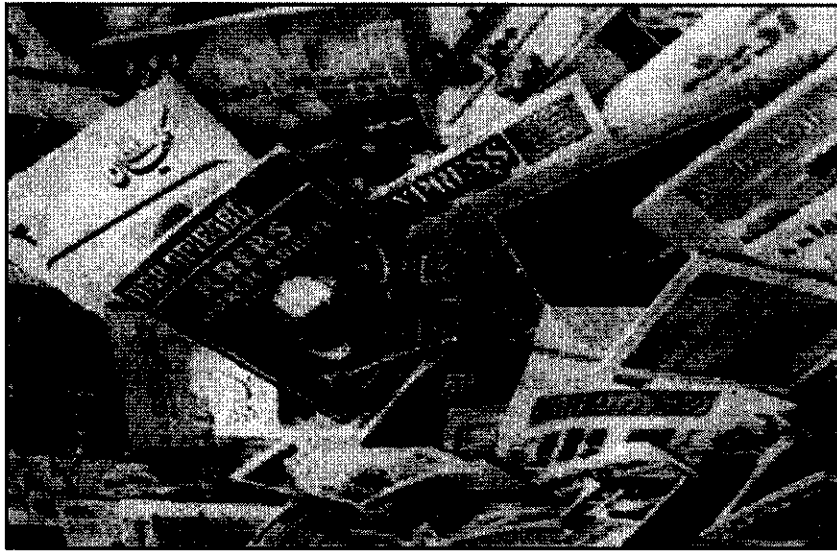
پایدار، و تا سال ۲۰۲۰ تبدیل

شدن این کشور به یک کشور

کاملاً توسعه یافته است.

سمتگیری این برنامه‌ها به سوی

مردم محور است.

می‌گیرد. بسیاری از کتابخانه‌های آموزشی به خدمات کاوش کامپیوتری مجهزند و به اینترنت نیز دسترسی دارند. مشکلات پیش روی کتابخانه‌های آموزشی عبارتند از: محدودیت تعداد کتابدار معلم، همچنین زیاد بودن مطالب درسی، کمبود بودجه برای تهیه مواد کتابخانه‌ای، محدودیت خدمات کتابداری و فقدان همکاری بین کتابخانه‌ای.

کتابخانه‌های اختصاصی

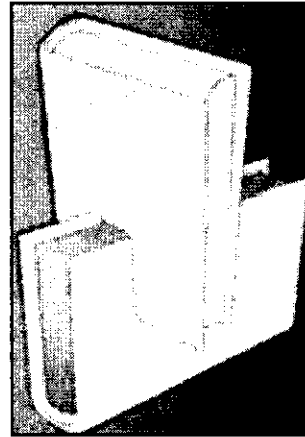
کتابخانه‌های اختصاصی عمدتاً توسط ادارت دولتی، کارخانه‌های دولتی و برخی تشکیلات خصوصی، سازمانها، بنیادها و انجمنها تأسیس شده است. مجموعه و خدمات این گونه کتابخانه‌ها با یکدیگر اختلاف زیادی دارد. این امر به خط مشی مؤسسات مادر و شناخت اهمیت اطلاعات در رشد اقتصادی و اجتماعی بستگی دارد. تعداد کتابخانه‌های اختصاصی به تدریج در حال افزایش است، به طوری که از ۲۶۵ باب کتابخانه در سال ۱۹۸۵ به ۳۶۲ باب کتابخانه در سال ۱۹۹۴ رسیده است. در سال ۱۹۹۲، مطالعه‌ای در خصوص مدیریت مراکز اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های اختصاصی، مشکلاتی را از بابت عملکرد آنها در جهت حمایت و پشتیبانی مؤسسات مادر، فقدان کتابداران حرفه‌ای و بودجه ناکافی، روشن کرد. چندی پیش، نتایج یک بررسی از ۱۰۷ باب کتابخانه اختصاصی نشان داد که مدیران

ملی دارای اداره‌ای به نام مرکز اطلاعات نشریات بین‌المللی در آسیای جنوب شرقی^۱ است، و در بسیاری از برنامه‌ها در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی مشارکت دارد.

کتابخانه‌های آموزشی

کتابخانه‌های آموزشی در پشتیبانی از آموزش اجباری، معمولاً در سطح ابتدایی، نقش حیاتی ایفا می‌کنند. کتابخانه‌های آموزشی در مقطع ابتدایی به منزله مراکز علمی برای دانش‌آموزان، تقویت خودآموزی و تقویت توانایی مطالعه و توسعه برنامه تحصیلی به شمار می‌رود. استانداردهای کتابخانه‌ها نیاز به فضای کافی و مناسب را بازمی‌شناسند؛ از جمله این نیازها می‌توان از ساختمان کتابخانه، تجهیزات، مطالب؛ کارکنان و بودجه یاد کرد. در حال حاضر، تقریباً ۳۱ هزار کتابخانه آموزشی در تایلند فعالند که تحت نظارت قانونی اداره کمیسیون ملی آموزش^۲ زیر نظر وزارت آموزش و پرورش فعالیت می‌کنند. دفتر اصلی مربوط به مدیریت آموزش متوسطه، اداره آموزشی وزارت آموزش و پرورش است. در سال ۱۹۹۸، تعداد کتابخانه‌های مقطع متوسطه تحت پوشش این اداره ۲۵۵۳ باب کتابخانه بوده است.

حمایت و پشتیبانی از توسعه کتابخانه‌ها، به خصوص در امر کاربرد تکنولوژی در کتابخانه‌ها توسط مدیران مدارس صورت

این کتابخانه‌ها، عملاً کتابخانه‌های عمومی در سطح ناحیه‌ای به شمار می‌روند. در سال ۱۹۹۵، تعداد ۸۰۱ باب کتابخانه عمومی، مشتمل بر ۷۳ باب کتابخانه استانی، ۶۲۶ باب کتابخانه ناحیه‌ای، ۳۰ باب کتابخانه زیر ناحیه‌ای، و ۷۱ باب کتابخانه موسوم به چالرم راجاکوماری فعال بوده‌اند.

کتابخانه‌های دانشگاهی

کتابخانه‌های دانشگاهی را می‌توان به دو گروه اصلی تقسیم کرد: کتابخانه‌های دانشگاهی تحت نظارت وزارت امور دانشگاهی، و کتابخانه‌های دانشگاهی که زیر نظر وزارت آموزش و پرورش فعالیت می‌کنند. کتابخانه‌های دانشگاهی تحت نظارت وزارت امور دانشگاهی، کتابخانه‌هایی‌اند که در ۲۴ دانشگاه دولتی و ۴۱ دانشگاه و دانشکده خصوصی فعالیت می‌کنند. اکثر دانشگاه‌های ملی شامل کتابخانه‌های مرکزی‌اند که از طریق یک شبکه کتابخانه‌های دانشکده‌ای در دل دانشگاه، پشتیبانی می‌شوند. ساختار اجرایی کتابخانه‌ها در میان نهادهای گوناگون، از مدیریت کاملاً متمرکز سازمانی تا مدیریت غیرمتمرکز به صورت هماهنگ، متغیر است. گروه کتابخانه‌های دانشگاهی دولتی دقیقاً به حفظ این هماهنگی پایبندند. در سال ۱۹۷۹ وزارت امور دانشگاهی کمیته فرعی توسعه کتابخانه‌های دانشگاهی را تشکیل داد. این کمیته فرعی به منظور سازماندهی سمینارهای سالانه با کتابخانه‌های دانشگاهی همکاری تنگاتنگی داشته که تا این تاریخ تعداد آنها به ۱۴ سمینار می‌رسد؛ آخرین سمینار سالانه در سال ۱۹۹۸ برگزار شد که موضوع آن ضریب کیفیت کتابخانه‌های دانشگاهی بود. در ضمن، کتابخانه‌های دانشکده‌ای مربوط به دانشگاه‌های خصوصی توسط کمیته فرعی توسعه کتابخانه‌های دانشگاهی خصوصی تحت نظارت انجمن مؤسسات آموزش عالی خصوصی تأیید و تأسیس شد. هدف کمیته فرعی عبارت است از توسعه و تشویق همکاری در میان کتابخانه‌های دانشگاهی خصوصی. نهادهای آموزش عالی تحت پوشش وزارت آموزش و پرورش نیز بر توسعه کتابخانه‌ها تأکید فراوانی دارند. دو نهاد، مؤسسه راجابات (دانشکده تربیت معلم سابق) و مؤسسه فنی راجامانگکول (مؤسسه آموزش فنی و حرفه‌ای سابق) در امر شبکه‌سازی فعال‌اند. مؤسسه راجابات دارای ۳۶ شهرک علمی است که در تمام مناطق تأیید پراکنده‌اند

اجرای مؤسسات مادر، اهمیت اینگونه کتابخانه‌ها را کاملاً درک نکرده‌اند و پیشرفت حرفه‌ای کتابخانه‌های اختصاصی نگران کننده است. مشکلات فعلی، به کاربرد تکنولوژی اطلاع‌رسانی در ارتباط با بهره‌برداری برابر از پیشرفتهای تکنولوژیکی و تصمیم‌گیری مناسب در خصوص استفاده از سیستم‌های کامپیوتری مربوط می‌شود. عامل اصلی راه حل این مشکلات تشریک مساعی همگانی است.

کتابخانه‌های عمومی

خدمات کتابخانه‌های عمومی در سال ۱۹۱۶ در بانکوک با تأسیس قرائت خانه‌های عمومی تحت سرپرستی وزارت آموزش شروع شد. در سال ۱۹۵۲، دولت اولین مورد حمایت خود را از تأسیس کتابخانه‌های عمومی ناحیه‌ای^۴ (آمفونی) به عمل آورد، اما تمام نواحی هنوز هم کتابخانه‌های عمومی پیشرفته ندارند.

کتابخانه‌های عمومی در تایلند را می‌توان به دو گروه تقسیم کرد: کتابخانه‌های عمومی در کلان شهر بانکوک تحت نظارت مدیریت کلان شهر بانکوک، و کتابخانه‌های عمومی استانی که تحت نظارت اداره آموزش غیررسمی وزارت آموزش و پرورش اداره می‌شوند. در حوزه‌های استانی، کتابخانه‌های عمومی در ۳ سطح فعالیت دارند: چانگوات^۵ (استانی)، آمفویی (ناحیه‌ای)، و تامبون^۶ (زیرناحیه‌ای). توسعه فعلی کتابخانه‌های عمومی، مشتمل است بر تأسیس کتابخانه‌های عمومی موسوم به «چالرم راجاکوماری»^۷، به افتخار شاهدخت ماهاجاکری سریندهورن^۸.

و در حال فعالیت در خصوص تشکیل شبکه راجابات هستند. شبکه مؤسسه فنی راجامانگکول به همکاری بین کتابخانه‌ای در ۴۵ کتابخانه واقع در تمام شهرکهای علمی کمک می‌کند. کتابخانه‌های دانشگاهی به سرعت در حال مکانیزه شدن و همکاری با یکدیگر از طریق شبکه کتابخانه‌ای هستند.

انجمن کتابداری تای

در سال ۱۹۹۴ مراسم چهلمین سال بنیانگذاری انجمن کتابداری تای را که در ۱۱ اکتبر سال ۱۹۵۴ تأسیس شد، برگزار کردند. اهداف انجمن کتابداری تای به شرح زیرند:

— حمایت از وحدت رویه و تقویت حرفه کتابداری در میان اعضا؛

— حمایت و توسعه کتابداری و آموزش کتابداری و فعالیتهای فرهنگی؛

— تقویت و پشتیبانی از مؤسسات کتابداری در سطح کشور به منظور رشد و توسعه فعالیتهای حرفه‌ای؛
— اشاعه دانش، ایده‌ها، و تجربیات در بین همکاران و سایر مؤسسات کتابداری داخلی و بین‌المللی؛

— تأمین رفاه و شرایط کارکنان کتابخانه‌ها؛

— پاسخ به تقاضاها و درخواستها به عنوان مشاور؛
— نظارت بر سازمانهای کتابداری و عملکرد سازمانهای اختصاصی و سایر مؤسسات؛
— فعالیت به عنوان یک اداره مرکزی به منظور کمک و پشتیبانی از منافع فردی سازمانی یا مؤسسه‌ای در جهت رسیدن به اهداف انجمن.

— اجتناب از هر گونه درگیریهای سیاسی.

اعضای اصلی انجمن کتابداری تای، از میان خود یک هیئت

امتای ۲۵ نفره را برای یک دوره دوساله برمی‌گزینند و دبیر انجمن از میان این هیئت امنا انتخاب می‌شود. انجمن کتابداری تای دارای چند گروه کتابداری داخلی است که عبارتند از: گروه کتابداران دانشگاهی؛ گروه مربیان علوم کتابداری؛ گروه کتابداران آموزشگاهی؛ گروه کتابداران {کتابخانه‌های} اختصاصی؛ گروه کتابداران کتابخانه‌های عمومی؛ گروه کتابداران کتابخانه‌های آموزش فنی و حرفه‌ای؛ و گروه کتابداران {کتابخانه} ملی. این گروهها جملگی فعال‌اند. مرکز ثقل فعالیت انجمن کتابداری تای فراهم کردن زمینه آموزش مستمر حرفه اطلاع‌رسانی است. کارگاههای آموزشی، برنامه‌ها و سمینارهای آموزشی به طور منظم تشکیل می‌شوند. کنفرانسهای سالانه انجمن کتابداری تای به شکل حرفه‌ای، فرصتی را برای تبادل دانش و اندیشه و کسب بینش درخصوص پیشرفتهای جدید این حرفه فراهم می‌آورد. انجمن کتابداری تای همچنین در مورد همکاری با سایر مؤسسات در سطح محلی، منطقه‌ای و بین‌المللی فعالیت دارد. این انجمن از سال ۱۹۶۱ به عضویت ایفلا و از سال ۱۹۷۸ به عضویت کنگره کتابداران جنوب شرق آسیا در آمده است.

سیاست ملی اطلاع‌رسانی

در ابتدا، سیاست ملی اطلاع‌رسانی به عنوان حاصل سمینار ملی سیاست ملی اطلاع‌رسانی ارائه شد؛ این سمینار را شورای ملی تحقیقات با همکاری اتحادیه استیفو و حمایت یونسکو در سال ۱۹۸۶ برگزار کرد. اسناد کاری آن با استفاده از راهنمای سیاست ملی اطلاع‌رسانی یونسکو پیشنهاد شد که به شرح زیرند:

— دولت باید اذعان کند که اطلاعات و اطلاع‌رسانی عنصر تشکیل دهنده توسعه ملی است و باید به منابع اطلاع‌رسانی

در برنامه توسعه تایلند، کتابخانه به مثابه یکی از مهمترین امکاناتی که قادر است میان خانواده‌ها و جامعه در قالب فعالیتهای تفریحی مشترک، رابطه برقرار کند نگریسته می‌شود.

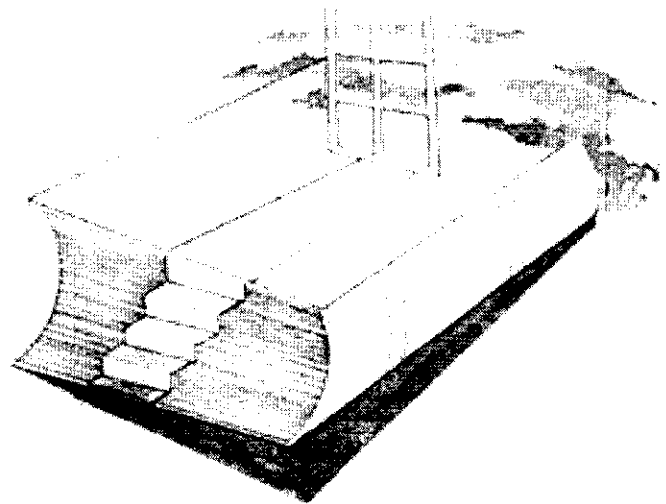
دولتی اولویت بالایی داده شود؛

— دولت باید توجه به خرج دهد و منابع مناسبی را به منظور تولید و بهبود خدمات و سیستمهای اطلاع‌رسانی، مطابق با اهداف برنامه توسعه اقتصادی و اجتماعی ملی اختصاص دهد؛
— دولت باید دامنه آگاهی رسانی را بگستراند و عموم افراد جامعه را مطلع کند و اطلاعات را برای استفاده‌کنندگان در دسترس آنان قرار دهد و حق دستیابی به اطلاعات را برای تمامی مردم تایی بپذیرد؛

— دولت باید کاربرد آموزش و پرورش را در سطوح مختلف به منظور به حداکثر رساندن استفاده مؤثر از اطلاعات برای توسعه کشور ترویج، تقویت و اجرا کند؛
— دولت باید آموزش حرفه‌ای مناسب در سطوح مختلف و استخدام افراد در فعالیتهای اطلاع‌رسانی را ترویج و تقویت کند؛
— دولت باید تقویت بنیه علمی کارکنان اطلاع‌رسانی را در حوزه امنیت شغلی و موقعیت حرفه‌ای پشتیبانی و حمایت کند؛

— دولت باید مسئولیت ویژه‌ای به منظور تشویق و ترویج تحقیقات در جهت توسعه سیستمها و خدمات اطلاع‌رسانی بر عهده گیرد؛

— دولت باید همکاری و هماهنگی در فعالیتهای

اطلاع‌رسانی در سطوح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی، با در نظر گرفتن منافع و حفظ امنیت ملی را تقویت و تسهیل کند.

به سیاست ملی اطلاع‌رسانی در پروژه سیستم اطلاع‌رسانی ملی تایی^۹ نیز توجه شده است. در پاسخ به این پروژه، دولت کمیته ملی هدایت و هماهنگی تایی ناتیس^{۱۰} در سال ۱۹۸۷ با مسئولیت معاون نخست‌وزیر، به عنوان دبیر این کمیته، تشکیل داد.

قانون رسمی اطلاع‌رسانی

در سال ۱۹۹۷، قانون رسمی اطلاع‌رسانی برای اولین بار تصویب شد. جزئیات این قانون شیوه‌های اطلاع‌رسانی را برای استفاده عموم، اطلاعات محرمانه، و تشکیل یک سیستم اطلاع‌رسانی شخصی و تحویل اطلاعات تاریخی را توضیح می‌دهد. ریاست هیئت امنای رسمی اطلاع‌رسانی را وزیر بر عهده دارد که از سوی نخست‌وزیر منصوب شده است. وظایف این هیئت امنای، نظارت و ارائه نظرات مشورتی به مقامات و سازمانهای ملی در جهت اجرای این قانون است.

شبکه و شبکه‌سازی

شبکه‌سازی را عنصر اساسی در تحقیق و توسعه می‌دانند. ایجاد شبکه‌های علمی و تحقیقاتی برای توسعه زیرساخت اطلاعاتی و پیشرفت توسعه ملی ضرورت محسوب می‌شود. هفتمین برنامه توسعه ملی، هدایت سیاست اطلاع‌رسانی به منظور توسعه سیستمهای اطلاع‌رسانی در علم و تکنولوژی، از طریق ایجاد یک سیستم شبکه جامع و مستعد و ارائه خدمات اطلاع‌رسانی مورد نیاز کاربران، همچنین، اشاعه و مصرف اطلاعات را مدنظر قرار داده است. برنامه توسعه هشتم جاری، بر توسعه شبکه‌های ارتباطات از راه دور و تکنولوژی اطلاعات برای تبدیل کشور تایلد به یک مرکز منطقه‌ای تأکید دارد.

شبکه تحقیق و توسعه در سال ۱۹۸۸ ایجاد شد. مرکز ملی تکنولوژی الکترونیک و کامپیوتر^{۱۱} شبکه ارتباط بین دانشگاهها را تدارک دیده است. افزون بر این، در سال ۱۹۹۲ شبکه علمی-اجتماعی دانشگاهی و تحقیقاتی تایی، یا، تایی سارن^{۱۲} ایجاد شد که از شبکه واحد مؤسسات علمی، تحقیقاتی و خدمات اطلاع‌رسانی تشکیل شده و برپایه پروتکل TCP/IP استوار و به اینترنت نیز متصل است چند سه علمی نیز درگیر شبکه‌های

حوزه محلی خویش‌اند؛ مثلاً، شبکه دانشگاهی چولانگکورن(چالانت^{۱۳}) دارای یک شبکه پشتیبان است که با دانشکده‌ها، مؤسسات تحقیقاتی و سازمانهای اداری ارتباط دارد. خدمات این شبکه شامل پست الکترونیکی، انتقال فایل، برقراری ارتباط از راه دور، تشکیل جلسات متقابل، دسترسی به پایگاههای اطلاعاتی ثبت نام و تابلو اعلانات الکترونیکی است. سایر شبکه‌های کتابداری و اطلاع‌رسانی در مرحله توسعه قرار دارند.

شبکه اصلی در سطح ملی، تایی ناتیس نام دارد که توسط کمیته ملی یونیسیت ایجاد شده است. تایی ناتیس نخستین بار در سال ۱۹۸۶ با اهداف زیر آغاز به کار کرد:

— ایجاد نظامهای اطلاع‌رسانی و ارائه خدمات اطلاع‌رسانی مطابق با استانداردهای بین‌المللی؛

— حذف دوباره‌کاری در مراکز اطلاع‌رسانی؛

— تأمین منابع اطلاعاتی در تمام زمینه‌های علمی در جهت

توسعه ملی؛

— تهیه میانگینهایی برای همکاری، هماهنگی و مبادله

اطلاعات در سطوح ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی.

تایی ناتیس ۶ مرکز هماهنگ کننده دارد که به شش حوزه موضوعی علوم کشاورزی، اقتصاد، علوم انسانی، علوم پزشکی، علم و تکنولوژی و علوم اجتماعی تقسیم شده است. فعالیتهای عمده آن عبارتند از برگزاری همایشها و سمینارها، تنظیم برنامه‌هایی برای توسعه کارکنان، نقد و بررسی منابع اطلاعاتی، ارائه خدمات کماوش از پایگاههای اطلاعاتی خارجی و پایگاههای اطلاعاتی در حال توسعه در حوزه‌های مختلف موضوعی.

شبکه کتابداری دانشگاههای استانی^{۱۴} در سال ۱۹۸۶ با تأکید بر توسعه سیستم تحویل و اشتراک منابع در استانهای خارج از بانکوک تأسیس شد. پولینت دارای ۱۲ عضو است و بودجه‌ای کافی به آن اختصاص یافته تا سیستمهای آماده‌ای برای مکانیزه کردن کتابخانه‌ها را فراهم آورد؛ سایر پروژه‌ها شامل خط ارتباط با دانشگاهها در کلان شهر بانکوک، مرکز ملی تکنولوژی کامپیوتر و الکترونیک^{۱۵} و اینترنت است.

در سال ۱۹۹۳، شبکه کتابخانه‌های دانشگاهی تایی(تایی لینت)^{۱۶}(مرکز اصلی) دست به ایجاد پروژه‌ای زد که شبکه

دولت باید اذعان کند که اطلاعات و اطلاع‌رسانی عنصر تشکیل دهنده توسعه ملی است و باید به منابع اطلاع‌رسانی دولتی اولویت بالایی داده شود.

کتابخانه دانشگاهی در کلان شهر بانکوک نامیده می‌شود. این پروژه عمدتاً با هدف توسعه سیستمهای کتابخانه‌های خودکار برای ۱۲ کتابخانه دانشگاهی تشکیل شد. از آن زمان به بعد، سایر مؤسسات، از جمله مؤسسه آسیایی تکنولوژی^{۱۷}، که دانشگاهی خصوصی به شمار می‌آید، عضویت خود را از طریق یک موافقتنامه با وزارت امور دانشگاهی اعلام کرد. تأکید برنامه ۳ ساله(۱۹۹۵-۱۹۹۷)، نسبت به ایجاد نظامهای کامپیوتری، بسته‌های نرم‌افزارهای کتابخانه‌ای، استاندارد کردن پایگاههای اطلاعاتی موجود، که اخیراً تشکیل شده، تهیه یک خط ارتباطی بین دانشگاهها به منظور اشتراک منابع اطلاعاتی علمی و توسعه کارکنان در حوزه تکنولوژی کامپیوتر و ارتباط راه دور بوده است. در حال حاضر، این دو شبکه به یک شبکه تبدیل شده‌اند که به آن «سیستم جامع کتابداری تایی: تایی لیس»^{۱۸} نام داده‌اند.

تکنولوژی اطلاعات و کتابخانه‌ها

استفاده از تکنولوژی اطلاعات از جانب تمام آحاد جامعه طرف توجه قرار گرفته است. دولت سال ۱۹۹۵ را به عنوان سال تکنولوژی اطلاعات اعلام کرد، تا نقش و اهمیت تکنولوژی اطلاعات را به مردم گوشزد و تأکید کند. کمیته ملی تکنولوژی

اطلاعات^{۱۹}، تحت نظارت مرکز ملی تکنولوژی الکترونیک و کامپیوتر، تکنولوژی اطلاعات برای سال ۲۰۰۰ و سیاست ملی تکنولوژی اطلاعات برای قرن ۲۱ را مطرح کرد. هیئت دولت این موضوع را در سال ۱۹۹۶ به تصویب رساند. تأکید تکنولوژی اطلاعات برای سال ۲۰۰۰ عبارت است از: ۱) تشکیل زیرساخت ملی اطلاع‌رسانی؛ ۲) سرمایه‌گذاری در نیروی انسانی؛ ۳) توسعه خدمات عمومی از طریق اطلاع‌رسانی الکترونیکی. برنامه‌های اصلی تکنولوژی اطلاعات در سطح ملی عبارت‌اند از:

— پروژه نرم‌افزاری پارک^{۲۰} با تمرکز بر توسعه صنایع نرم‌افزاری؛

— پروژه اسکول‌نت^{۲۱}، ایجاد یک شبکه کامپیوتری که با مدارس تمام مناطق ارتباط برقرار کند. این شبکه در سال ۱۹۹۵ راه‌اندازی شد که در حال حاضر بیش از ۱۵۰۰ مدرسه را تحت پوشش قرار داده و می‌تواند به خدمات اینترنت دسترسی داشته باشد؛

— پروژه قوانین مربوط به تکنولوژی اطلاعات^{۲۲}، با تأکید بر فراهم آوردن زیرساخت قانونی کشور؛

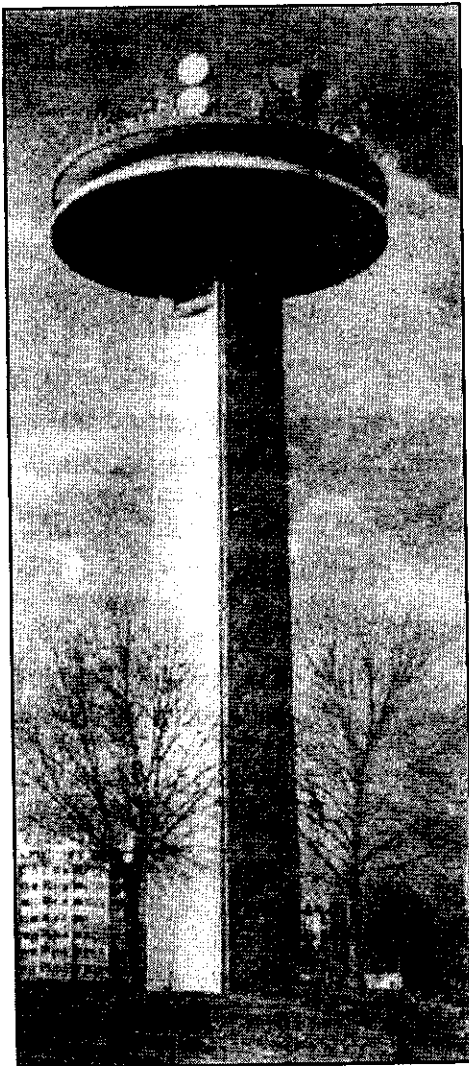
— مؤسسه چند رسانه‌ای^{۲۳}، که در حال تقویت و توسعه فعالیت‌های مربوط به سیستم‌های چند رسانه‌ای و ادامه خدمات از طریق مرکز منابع چند رسانه‌ای است؛

— شبکه اطلاع‌رسانی دولتی^{۲۴}، جی‌نت، ارائه‌کننده خدمات ارتباطات از راه دور برای تمام سازمان‌های دولتی.

سیاست تکنولوژی اطلاعات، بهره‌مندی مؤثر از تکنولوژی اطلاعات در مؤسسات مختلف را تقویت می‌کند که کتابخانه‌ها نیز از این امر مستثنی نیستند. امروزه انواع کتابخانه‌ها درگیر استفاده از تکنولوژی مدرن‌اند. کاربرد تکنولوژی اطلاعات در فعالیت‌های کتابخانه‌ها در تایلند، در حدود دو دهه قبل بروز یافت. زمانی که مؤسسه آسیایی تکنولوژی، مؤسسه‌ای دانشگاهی، به عنوان یک کار تجربی، استفاده از کامپیوتر در امور کتابخانه‌ها را آغاز کرد. کاربرد تکنولوژی در طی این سال‌ها پیشرفت زیادی کرده است. مطالعات نانگلانزک مینایکیتس^{۲۵} در سال ۱۹۸۸ نشان داده که تمامی ۴۰ کتابخانه و مرکز اطلاع‌رسانی که در این مطالعه مورد بررسی قرار گرفته‌اند، درگیر صورتی از تکنولوژی ارتباطات از راه دور و تکنولوژی کامپیوتر،

ریز کامپیوتر و نرم‌افزار مینی یا میکرو CDS/ISIS بوده‌اند که اکثر آنها متداول شده و همگان از آنها بهره می‌برند. این مطالعه نشان داد که هر چند بسیاری از کتابخانه‌ها در حال کامپیوتری کردن خدمات کتابخانه‌ای خود هستند، اما هیچ سیستم جامعی در این حوزه وجود ندارد و این امر ناشی از این واقعیت است که هیچ نرم‌افزار جامعی با هزینه‌ای معقول در دسترس نیست.

آنگاه چند کتابخانه دانشگاهی مبادرت به سرمایه‌گذاری در سیستم جامع کردند که از آن جمله می‌توان کتابخانه دانشگاه چیانگ‌مایی^{۲۶}، مرکز مدارک علمی دانشگاه چالالونگکورن^{۲۷}

شبکه‌سازی را عنصر اساسی در تحقیق و توسعه می‌دانند. ایجاد شبکه‌های علمی و تحقیقاتی برای توسعه زیر ساخت اطلاعاتی و پیشرفت توسعه ملی ضروری محسوب می‌شود.

منابع

- 1- premsmit, primrumpai. *IFLA journal*. vol. 25 (1999), No 3 P. 137- 142
- 2- International Serial Data System Regional center for Southeast Asia (ISDS-SEA)
- 3- Office of the National Primary Education Commission
- 4- Amphoe
- 5- Changwat
- 6- Tambon
- 7- chalermratchakumaree
- 8- Princess Maha Chakri Sirindhorn
- 9- Subemmittee on private Academic
- 10- International Federation of Livrary Association and Institution
- 11- congress of Southeast Asian Librarians (CONSAL)
- 12- Regional Network for the Exchange of Information in Science and Technology in Aisan and Pacific (Astionfo)
- 13- Thai National Information System (THAI NATIS)
- 14- National Committee for Direction and Coordination of THAI NatIS
- 15- National Electroinics and Computer Technology Center (NECTEL)
- 16- Thai Social Scientific, Academic and Research Network (Taisarn)
- 17- Chulalongkorn Univrstiy Network (Chulanet)
- 18- Provincial University Library Network (PULINET)
- 19- National Electornics and Computer Technology Center
- 20- Academic Library Network (THAILINET)
- 21- Asian Institute of Technology
- 22- Thai Library Intergrated System: ThaiLIS
- 23- The National Information Technology Committee
- 24- Software Park Project
- 25- School Net Project
- 26- Information Technology Laws
- 27- Multimedia Institute
- 28- The Government Information Network: GINet
- 29- Nonglak Minakits
- 30- Chiang Mai University Library
- 31- Chulalongkorn University Academic Resources Center
- 32- Khon Kaen University
- 33- Bank of Thailand Library and Information Center

دانشگاه کائن کاین^{۲۸}، و مؤسسه آسیایی تکنولوژی را برشمرد که جملگی از INNOPAC استفاده می‌کنند. سایر کتابخانه‌ها در حال بهره‌گیری از VTLS.DYNIX و برنامه هدایتگر IMES هستند. روندهایی که در استفاده از سیستمهای جامع مشاهده شده، در انواع کتابخانه‌های دیگر نیز به خوبی به چشم می‌خورد. کتابخانه ملی و مرکز اطلاع‌رسانی و کتابداری بانک تایلند^{۲۹} از نظام کتابداری DYNIX استفاده می‌کنند. به هر حال، سیستمهای سستی هنوز در بسیاری از کتابخانه‌ها کار می‌کند. تشکیل و تکمیل سیستم یکپارچه، یکی از مسائل اصلی و مؤثر در توسعه شبکه کتابخانه‌ای محسوب می‌شود که هدف آن ارائه مؤثرتر خدمات اطلاع‌رسانی است. با توسعه تکنولوژی اطلاعات و حمایت و پشتیبانی در سطح ملی، سازمانها و تصمیم‌گیران، ابعاد جدیدی از خدمات کتابداری و اطلاع‌رسانی آماده بهره‌برداری خواهد شد. همکاری بیشتر، سودمندی بیشتری برای تمام کاربران اطلاعات فراهم می‌آورد. با چنین پیشرفتی، موفقیت کتابخانه‌ها به عنوان ارائه‌کننده اطلاعات، قطعاً پایه محکم زیرساخت اطلاع‌رسانی ملی خواهد بود.